

UCHWAŁA NR 4/12/2018
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ŁODZI
z dnia 29 stycznia 2018 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w składzie:

1/ Beata Kaczmarek	8/ Grażyna Kos
2/ Ewa Śpionek	9/ Barbara Polowczyk
3/ Iwona Kopczyńska	10/ Paweł Dobrzyński
4/ Łukasz Szczepanik	11/ Roman Drozdowski
5/ Agnieszka Kamyczek – Maszewska	12/ Krzysztof Kozik
6/ Józefa Lucyna Michejda	13/ Tomasz Jan Karwicki
7/ Bogusław Wenus	

Po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2018 roku Uchwały Nr XLVI/604/17 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 19 grudnia 2017 roku w sprawie przyjęcia trybu postępowania w zakresie udzielania pomocy finansowej z budżetu Województwa Łódzkiego w formie dotacji celowej spółkom wodnym, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonania zadań, doręczonej Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Łodzi w dniu 5 stycznia 2018 roku, działając na podstawie art. 82 ust.1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r., poz. 2096 z późn. zm.) oraz art.18 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r., poz. 561)

uchwała, co następuje:

stwierdza nieważność Uchwały Nr XLVI/604/17 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 19 grudnia 2017 roku w sprawie przyjęcia trybu postępowania w zakresie udzielania pomocy finansowej z budżetu Województwa Łódzkiego w formie dotacji celowej spółkom wodnym, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonania zadań z powodu naruszenia prawa, tj. art. 443 ust. 4 i 6 ustawy z dnia 12 lipca 2017 roku Prawo wodne (Dz.U. z 2017 r., poz. 1566 ze zm.) w zw. z art. 7 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r., poz. 1808 ze zm.).

Uzasadnienie

Uchwała Nr XLVI/604/17 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 19 grudnia 2017 roku w sprawie przyjęcia trybu postępowania w zakresie udzielania pomocy finansowej z budżetu Województwa Łódzkiego w formie dotacji celowej spółkom wodnym, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonania zadań, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniu 5 stycznia 2018 roku, a zbadana została przez Kolegium Izby na posiedzeniu w dniu 29 stycznia 2018 roku. W posiedzeniu Kolegium uczestniczyli przedstawiciele jednostki.

Zgodnie z art. 441 ust. 2 i 3 ustawy Prawo wodne spółki wodne mogą korzystać z pomocy finansowej, w postaci dotacji celowej, udzielanej z budżetu jednostki samorządu terytorialnego na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji. Z przedmiotowej pomocy mogą korzystać również spółki wodne, o których mowa w art. 441 ust. 2

ustawy Prawo wodne, tj. spółki wodne, prowadzące działalność umożliwiającą osiągnięcie zysku netto, przeznaczanego wyłącznie na ich cele statutowe. W przypadku gdy dotacja przyznana na rzecz spółki wodnej stanowi pomoc publiczną lub pomoc de minimis, jej udzielenie, stosownie do art. 443 ust. 6 ustawy Prawo wodne, następuje z uwzględnieniem warunków dopuszczalności tej pomocy określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej. Powyższe oznacza, że procedura podejmowania uchwały w sprawie takich dotacji musi uwzględniać postanowienia ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r., poz. 1808 z późn. zm.). Natomiast projekt przedmiotowej Uchwały, przed jej podjęciem, nie został zgłoszony Prezesowi UOKiK oraz Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi, co w ocenie Kolegium oznacza, że Uchwała została podjęta z naruszeniem art. 7 ust. 3-3a ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Zgodnie z przywołanymi przepisami projekt programu pomocowego przewidujący udzielanie pomocy de minimis podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (art. 7 ust. 3 ustawy), a projekt programu pomocowego przewidujący udzielanie pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie podlega zgłoszeniu ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa (art. 7 ust. 3a ustawy).

Kolegium stwierdziło, że Uchwała nie regulowała zasad udzielania dotacji dotyczących sposobu ustalania wysokości przyznawanych dotacji. Ponadto Uchwała nie precyzowała treści wniosku o udzielenie dotacji oraz wymaganych do dołączenia do wniosku dokumentów, z uwagi na użycie klauzuli „w szczególności” przy określeniu treści wniosku (§ 4 ust. 1 załącznika do Uchwały) oraz przy określeniu dokumentów wymaganych do złożenia wraz z wnioskiem (§ 4 ust. 2 załącznika do Uchwały), jak również z uwagi na wskazanie, że wniosek powinien być złożony zgodnie ze wzorem załączonym do ogłoszenia o możliwości uzyskania dotacji (§ 3 ust. 2 załącznika do Uchwały) oraz posłużenie się pojęciami „uchybień formalnych” oraz „inne wady wniosku” (§ 4 ust. 4 załącznika do Uchwały), o znaczeniu, których decydować miała komórka organizacyjna Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego. Uchwała nie określała również sposobu rozliczenia dotacji, gdyż zgodnie z § 8 ust.1 załącznika do Uchwały udzielona dotacja podlegała szczegółowemu rozliczeniu finansowemu i rzeczowemu na podstawie dokumentacji wyszczególnionej w zawartej umowie. Powyższe stanowiło naruszenie art. 443 ust.4 ustawy Prawo wodne, polegające na sędowaniu na organ wykonawczy przysługujących organowi stanowiącemu kompetencji do określenia: zasad udzielania dotacji, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji oraz sposobu rozliczenia dotacji.

Kolegium stwierdziło również, że Uchwała ograniczała krąg podmiotów mogących ubiegać się o udzielenie dotacji do spółek wodnych, które nie prowadziły działalności w celu osiągnięcia zysku, co wynikało z żądania załączenia do wniosku o udzielenie dotacji stosownego oświadczenia wnioskodawcy (§ 4 ust. 2 pkt 3 załącznika do Uchwały). W związku z czym należy podnieść, jak wyżej wskazano, że art. 441 ust. 2 ustawy Prawo wodne przewiduje, że spółki wodne, zapewniając zaspokojenie potrzeb zrzeszonych w nich osób w zakresie gospodarowania wodami, mogą podejmować prowadzenie działalności umożliwiającej osiągnięcie zysku netto, który przeznacza się wyłącznie na ich cele statutowe. Natomiast art. 443 ust. 2 ustawy Prawo wodne, z którego wynika, że spółki wodne mogą korzystać z pomocy finansowej z budżetów jednostek samorządu terytorialnego, nie ogranicza możliwości przyznania pomocy wyłącznie na rzecz spółek, które nie prowadzą działalności w celu osiągnięcia zysku. Tym samym z przedmiotowej pomocy mogą korzystać wszystkie spółki wodne. W efekcie zawężenie kręgu podmiotów wynikające z Uchwały oznacza naruszenie art. 443 ust.4 ustawy Prawo wodne, który zawiera delegację dla organu stanowiącego

jednostki samorządu terytorialnego do określenia zasad udzielania dotacji, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji oraz sposobu jej rozliczania, a nie do określania podmiotów uprawnionych do otrzymania dotacji.

Kolegium zauważyło ponadto, że w przypadku stwierdzenia uchybień formalnych bądź innych wad wniosku o udzielenie dotacji, zgodnie z § 4 ust.4 załącznika do Uchwały, Departament Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego, miał wzywać wnioskodawcę do ich usunięcia bądź uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania, przy czym wniosek, którego uchybienia lub wady nie zostałyby usunięte lub który nie zostałby uzupełniony w wyznaczonym terminie, nie podlegałby rozpatrzeniu. Wskazana regulacja oznacza, że organ stanowiący wskazał komórkę organizacyjną Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego, przy pomocy, którego Zarząd Województwa wykonuje zadania Województwa, jako uprawnioną do badania wniosku o udzielenie dotacji, która to komórka *de facto* mogła decydować o dopuszczeniu wniosku do rozpatrzenia przez Zarząd. Powyższe stanowiło wkroczenie przez organ stanowiący w kompetencje organu wykonawczego, dotyczące podziału obowiązków pomiędzy poszczególne komórki organizacyjne, przy pomocy których wykonuje on swoje zadania oraz naruszało art. 443 ust. 4 ustawy Prawo wodne, z uwagi na przekroczenie przez organ stanowiący zakresu delegacji ustawowej.

Na marginesie Kolegium wskazało na konieczność doprecyzowania regulacji nakładającej na Zarząd Województwa Łódzkiego obowiązek poprzedzenia decyzji o przyznaniu dotacji uzyskaniem opinii właściwej Komisji Sejmiku Województwa Łódzkiego (§ 5 załącznika do Uchwały). Celem uniknięcia ewentualnego paraliżu decyzyjnego należałoby wyraźnie wskazać komisję, której opinia miałaby warunkować udzielenie dotacji, jak również wyznaczyć termin do wydania opinii, po którego bezskutecznym upływie organ wykonawczy mógłby udzielić dotacji bez przedmiotowej opinii.

Ponadto Kolegium wskazało, że w podstawie prawnej Uchwały przywołano, m.in., art. 221 ust.4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r., poz. 2077), podczas gdy samoistną podstawę do podjęcia Uchwały stanowił art. 443 ust.4 ustawy z dnia 12 lipca 2017 roku Prawo wodne, który zawiera delegację ustawową dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do podjęcia uchwały określającej zasady udzielania dotacji celowej dla spółek wodnych, tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania. Wskazany przepis nie odnosi się do kontroli sposobu realizacji oraz prawidłowości wykorzystania dotacji, natomiast w zakresie uprawnienia do uregulowania przedmiotowej kwestii przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego Kolegium podziela podgląd wyrażony w orzeczeniu z dnia 8 lipca 2015 roku, sygn. I SA/Łd 636/15, w którym Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi wskazał, że jeżeli przepis przyznaje uprawnienie do uregulowania w drodze uchwały sposobu rozliczenia dotacji celowej, a co za tym idzie możliwości żądania jej zwrotu, to jednostka musi mieć instrument, za pomocą którego będzie mogła sprawdzić prawidłowość wykorzystania dotacji.

Mając na względzie wskazane w sentencji naruszenie prawa Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi postanowiło stwierdzić nieważność Uchwały w całości.

Od uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu uchwały.

**Przewodniczący Kolegium
Zastępca Prezesa RIO w Łodzi**

Beata Kaczmarek